

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI WYŻSZEGO SEMINARIUM DUCHOWNEGO TOWARZYSTWA SALEZJAŃSKIEGO W KRAKOWIE W ROKU AKADEMICKIM 2008/2009

Rok akademicki 2008/2009 w Wyższym Seminarium Duchownym Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie z całą pewnością można nazwać historycznym, bowiem był to pierwszy rok funkcjonowania wspólnego Seminarium dla wszystkich Polskich Inspektorii Salezjańskich i Okręgu Wschodniego. Dostosowując proces przygotowania Salezjanów w Polsce do wymogów Salezjańskiego *Ratio Studiorum*, utworzono dwa ośrodki studiów: Postnowicjat ze studiami filozoficzno-pedagogicznymi w Łądzie i Teologia w Krakowie, gdzie realizowany jest ostatni etap formacji specyficznej – przygotowanie do realizacji powołania kapłana-salezjanina.

Roczne doświadczenia potwierdziły słusność decyzji przełożonych dotyczącej połączenia salezjańskich seminariów w Polsce. Spotkanie Współbraci z pięciu różnych Inspektorii buduje środowisko bogate w różnego rodzaju doświadczenia urzeczywistniania charyzmatu ks. Bosko, stwarza naturalną płaszczyznę wymiany tych doświadczeń oraz umożliwia zapewnienie wysokiego poziomu kadry dydaktyczno-wychowawczej.

Na drodze budowania nowej wspólnoty formacyjnej korzystaliśmy ze wskazań Kapituły Generalnej 26. Towarzystwa Salezjańskiego, która miała miejsce w Rzymie w ubiegłym roku, i wyznaczyła konkretne drogi urzeczywistniania naszych nadziei związanych z odnową charyzmatu św. Jana Bosko i dostosowaniem misji Zgromadzenia Salezjańskiego do aktualnych potrzeb Kościoła i społeczeństwa.

1. INAUGURACJA

Rozpoczęcie roku akademickiego 2008/09 poprzedził kilkudniowy obóz integracyjny w Zakopanem pozwalający nowej wspólnotcie na wzajemne poznanie się i nawiązanie pierwszych relacji. Podczas triduum, przygotowującego nas do nowego roku pracy i formacji w wymiarze duchowym, został wypracowany Program Życia Wspólnoty określający konkretne cele formacji oraz sposoby ich realizowania.

Inauguracja roku akademickiego miała miejsce 1 października w gmachu WSDTS w Krakowie. Uroczystej koncelebrze podczas Eucharystii przewodniczył Prefekt Kongregacji ds. Świętych, ks. arcybiskup Angelo Amato, który wygłosił również wykład inauguracyjny zatytułowany *Jezus Chrystus – Ostateczne Słowo Ojca*.

2. STRUKTURA ORGANIZACYJNA WSDTS

Współpraca z UPJPII

Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie jest afiliowane do Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie (UPJPII). Delegat WSDTS uczestniczył w posiedzeniach Rady Wydziału Teologicznego. Kilku współbraci w roku sprawozdawczym było etatowymi pracownikami dydaktycznymi i naukowymi UPJPII: ks. dr hab. W. Życiński prof. UPJPII, ks. dr hab. T. Biesaga prof. UPJPII, ks. dr hab. J. Mączka prof. UPJPII – dziekan wydziału filozoficznego, ks. dr S. Jędrzejewski. Zajęcia zlecone prowadził w UPJPII ks. dr R. Mazur.

Wykładowcy UPJPII wspierają bezpośrednio proces formacji w naszym seminarium, poprzez prowadzenie zajęć dydaktycznych: ks. prof. dr hab. K. Panuś, o. dr hab. D. Kasprzak OFM^{Cap}.

Od ponad trzydziestu w naszym seminarium prowadzi wykłady z dogmatyki o. prof. dr hab. T. Łukaszuk OSPPE, emerytowany profesor UPJPII.

Z naszej strony włączaliśmy się czynnie w życie Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II poprzez udział w seminariach naukowych i magisterskich oraz innych wydarzeniach naukowych i kulturalnych organizowanych przez UPJPII. Studenci i władze seminarium uczestniczyli we wszystkich ważniejszych wydarzeniach akademickich UPJPII: w dorocznej pielgrzymce studentów do Kalwarii Zebrzydowskiej, w uroczystości inauguracji roku akademickiego, mszy św. za zmarłych pracowników naukowych akademickich uczelni krakowskich.

WSDTS korzysta także z usługi dydaktycznej współbraci i osób świeckich pracujących w innych uczelniach. Zajęcia w seminarium prowadzili pracownicy Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego im. Jana Pawła II w Lublinie: ks. dr hab. J. Gocko SDB prof. KUL oraz pani dr A. Kulik.

Największa grupa wykładowców WSDTS związana jest pracą naukową z Uniwersytetem Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie: ks. dr A. Domasz, ks. dr hab. J. Koral prof. UKSW – dziekan Wydziału Nauk Historycznych i Społecznych, ks. dr hab. K. Misiaszek prof. UKSW, ks. dr K. Niegowski, ks. dr J. Rusiecki, ks. prof. dr hab. H. Skorowski, prorektor UKSW, ks. dr hab. H. Stawniak prof. UKSW – prodiakan Wydziału Prawa Kanonicznego.

W procesie dydaktycznym WSDTS mieli także udział pracownicy innych uczelni: ks. dr S. Jankowski SDB z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Toruniu; pani dr M. Kantor z Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie; ks. dr P. Przesmycki SDB z Salezjańskiej Wyższej Szkoły Ekonomii i Zarządzania w Łodzi; pan dr W. Srebro z Wyższej Szkoły Zawodowej w Tarnowie; ks. dr B. Stańkowski SDB, zatrudniony w Wyższej Szkole Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” oraz wykładowcy Akademii Muzycznej w Krakowie: dr hab. A. Korzeniowski prof. AM i mgr A. Korzeniowski.

Wspólnoty istniejące przy WSDTS

Na terenie WSDTS, w minionym roku akademickim, działały trzy wspólnoty salezjańskie:

- Wspólnota Niepokalanego Poczęcia – utworzona z wychowawców i studentów teologii. Liczyła 52 współbraci, w tym 12 księży, 5 diakonów, 2 koadiutor i 33 kleryków;
- Wspólnota profesorów bł. Józefa Kowalskiego, którą tworzyło 9 współbraci, z których 6 mieszkało na stałe w Seminarium;
- Wspólnota Centrum Młodzieżowego WDM, w którym pracowało 7 salezjanów.

Każda z powyższych wspólnot posiadała swoją własną autonomię i strukturę organizacyjną określoną w dokumentach Zgromadzenia Salezjańskiego.

Zgodnie z dokumentami Zgromadzenia Salezjańskiego, wspólnota Teologii, służąca pięciu Inspektoriom salezjańskim: Inspektorii Krakowskiej, Inspektorii Piłskiej, Inspektorii Warszawskiej, Inspektorii Wrocławskiej oraz Okręgowi Wschodniemu, posiadały tzw. Kuratorium, czyli podmiot zapewniający stałą współodpowiedzialność zainteresowanych Inspektorii za proces formacji. W minionym roku akademickim Kuratorium zebrało się dwa razy na początku każdego semestru w celu omówienia głównych kierunków kształcenia i formacji.

3. PERSONEL DYDAKTYCZNY

Wykładowcy

Funkcję rektora w roku sprawozdawczym pełnił ks. dr Wojciech Krawczyk, którego wspomagał w organizacji zajęć dydaktycznych ks. dr Sylwester Jędrzejewski pełniący funkcję prorektora ds. studiów.

Personel dydaktyczny w roku akademickim 2008/2009 stanowiło 40 wykładowców: 29 spośród nich, to salezjanie; 4 wykładowców, to osoby duchowne przynależące do diecezji bądź do innych zakonów; pozostałe 7 osób, to wykładowcy świeccy.

Wśród wykładowców 4 posiadało tytuł profesora zwyczajnego, 7 profesora uczelni, 23 wykładowców posiadało stopień doktora. Pozostali wykładowcy posiadali magisteria specjalistyczne.

W tym roku na emeryturę przeszedł długoletni nauczyciel języka łacińskiego ks. Jan Wilkołek. Jest on swego rodzaju ikoną Łosiówki i człowiekiem, ku któremu zwracają się pełne wdzięczności serca wielu pokoleń salezjanów i księży innych krakowskich seminariów. Pragniemy Księdzu Profesorowi z serca podziękować za trud pracy dydaktyczno-wychowawczej realizowanej w atmosferze ojcostwa i pogody ducha.

Sympozja, kursy i szkolenia

Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego w Krakowie, wraz z powołanym do istnienia w ramach jego struktury Salezjańskim Centrum Edukacyjnym, było organizatorem kilku sympozjów, kursów i szkoleń przeznaczonych dla osób duchownych i świeckich.

Konferencje naukowo-szkoleniowe

Dla nauczycieli:

18.10.2008 – *Praca z uczniem zdolnym,*

28.03.2009 – *Bioetyczne dylematy w szkole.*

Dla katechetów:

22.11.2008 – *Lekcje religii – jak osiągnąć sukces?*

Kwinkwenia

16-18 października 2008,

20-22 listopada 2008,

26-28 marca 2009.

Sesje warsztatowe

22-25 czerwca – Warsztaty dla formatorów wspólnot salezjańskich.

4. STUDIA

Studia przebiegały zgodnie z programem, opartym o *Ratio Studiorum pro Polonia*, wytycznymi UPJPII i założeniami Formacji Salezjanów ks. Bosko, przedstawionymi w dokumentach Zgromadzenia.

Rok akademicki obejmował w sumie 139 dni wykładowych (67 pierwszy semestr, 72 drugi semestr). Liczba ta została powiększona o sześć dni zajęć zorganizowanych w ramach Konwersatoriów dla wszystkich kursów z wyjątkiem kursu diakonów.

Seminaria

W minionym roku akademickim w WSDTS było prowadzonych 12 seminariów naukowych:

1. Teologia biblijna: ks. dr R. Mazur; ks. dr S. Jędrzejewski; ks. dr R. Kempia;
2. Teologia dogmatyczna: ks. dr hab. W. Życiński prof. UPJPII; ks. dr M. Chrzan;
3. Teologia moralna: ks. dr hab. J. Gocko prof. KUL; ks. dr J. Ryłko;
4. Teologia pastoralna: ks. dr R. Bieleń;
5. Katolicka nauka społeczna: ks. dr hab. J. Koral prof. UKSW; ks. prof. dr hab. H. Skorowski;
6. Katechetyka: ks. dr hab. K. Misiaszek prof. UKSW;

7. Liturgika: ks. dr J. Rusiecki;
8. Etyka/Bioetyka: ks. dr hab. T. Biesaga prof. UPJPiI;
9. Prawo kanoniczne: ks. dr hab. H. Stawniak prof. UKSW.

Magisteria

23 lutego 2009 r., w gmachu naszego seminarium, miała miejsce obrona prac magisterskich. Przed komisją egzaminacyjną, której przewodniczył ks. dr hab. Jan Szczurek prof. UPJPiI, stanęło pięciu współbraci. Wszyscy uzyskali tytuł magistra. Ponadto, w czerwcu, tytuł magistra uzyskał ks. Piotr Drapiewski.

Święcenia i posługi

Dnia 23 maja 2008, z rąk ks. biskupa Stanisława Napierały, w Sanktuarium Matki Bożej Wspomożenia Wiernych w Twardogórze, święcenia prezbiteratu przyjął 4 diakonów: dk. Drapiewski Piotr, dk. Nesterowicz Marcin, dk. Smardzewski Krzysztof, dk. Tarka Paweł.

Dnia 9 maja, we Lwowie, dk. Andrzej Borkowski przyjął święcenia prezbiteratu z rąk ks. abpa Mieczysława Mokrzyckiego.

Dnia 27 czerwca 2009, ks. bp Józef Gózddek udzielił święceń diakonatu 9 naszym alumnom. Święcenia diakonatu przyjęli: kl. Jarząbek Adam /Wr/, kl. Koncewicz Marcin /Wa/, kl. Lipka Cezary /Wa/, kl. Pawelec Piotr /Kr/, kl. Polański Bartłomiej /Wr/, kl. Rudnicki Paweł /Wa/, kl. Rzepecki Krzysztof /Wr/, kl. Zacheja Krystian /Pi/, kl. Żmich Tomasz /Pi/.

Posługę akolitatu, w Uroczystość Niepokalanego Poczęcia, 8 grudnia, przyjął 7 alumnów. Posługę lektoratu 15 marca przyjął 9 współbraci.

Biblioteka

W minionym roku akademickim, pod kierunkiem ks. dr Józefa Marszałka, nieustannie prowadzono prace nad porządkowaniem księgozbioru i powiększaniem zasobów elektronicznego katalogu. W Bibliotece, oprócz jej dyrektora, zaangażowanych było 4 alumnów oraz zatrudnione dwie osoby świeckie.

W roku akademickim 2008/2009 Biblioteka WSDTS podlegała stałemu rozwojowi. Elektroniczny katalog obejmuje ponad 74 tysięcy opisów. W roku sprawozdawczym wzrósł o ponad 4 tysiące. Wraz ze starym katalogiem kartkowym obejmuje i udostępnia blisko 95 tysięcy woluminów.

Pozycje nieujęte w katalogu elektronicznym stanowią ok. 70 000 pozycji książkowych i ok. 40 000 czasopism.

W ciągu roku zrealizowano istotne inwestycje w Bibliotece. Wyremontowano i wyposażono nową czytelnię, zapewniając miejsce na ok. 20 000 woluminów do bezpośredniego użytku.

Wyremontowano i wyposażono nowy magazyn na książki o powierzchni 300 m². Przeprowadzono remont korytarza w podziemiach i pozostałych pomieszczeń bibliotecznych. Wyremontowano i wyposażono stanowiska pracy personelu bibliotecznego i pomieszczenia wypożyczalni.

Pragnę bardzo serdecznie podziękować ks. dr. Józefowi Marszałkowi za dziesięcioletnią, pełną poświęcenia pracę w Bibliotece w charakterze jej kierownika. Dzięki zaangażowaniu ks. Józefa, Biblioteka zyskała nowe oblicze i silne podstawy do ciągłego rozwoju.

5. FORMACJA SEMINARYJNA

Formacja intelektualna stanowi ważny, lecz nie jedyny, wymiar formacji prowadzonej w WSDTS mającej na celu przygotowanie współbraci do życia w charyzmacie salezjańskim jako kapłan lub koadiutor. Zgodnie z dokumentami Kościoła i Zgromadzenia, proces formacji w naszym seminarium obejmuje również wymiar dojrzałości osobowej, wymiar duchowy oraz pastoralny.

Wymiar dojrzałości osobowej

Środowisko seminaryjne stwarza warunki do integralnego rozwoju osobowego, zwracając w sposób szczególnie uwagę na kształtowanie umiejętności życia we wspólnocie. Zdrowie, równowaga psychiczna, dojrzałość uczuciowa oraz zdolność do nawiązywania relacji to nieodzowne warunki realizacji misji salezjańskiej. Aby osiągnąć te cele, podejmowana jest praktyka wspólnego opracowania Programu Życia Wspólnoty, obejmującego oprócz rozkładu zajęć i rocznego kalendarium konkretne cele formacyjne. Program ten stanowi podstawę do opracowania osobistego programu życia będącego konkretnym wyrazem odpowiedzialności za wspólnotę oraz rozwój własnego powołania.

Współbracia studiujący w naszym seminarium mają możliwość udziału w różnorodnej działalności o charakterze kulturalnym, artystycznym i sportowym. W tym miejscu należy podkreślić udział naszych współbraci w imprezach międzyseminaryjnych w Krakowie, zaangażowanie w przygotowanie i wystawienie Misterium Męki Pańskiej, zainteresowanie muzyką i wiele innych form uczestnictwa w życiu kulturalnym.

Dużą pomocą w rozwoju osobowym są – organizowane według opracowanego na poszczególne lata formacji programu – zajęcia warsztatowe z psychologii. Prowadzone przez kompetentną kadrę psychologów, służą pomocą w zrozumieniu różnych procesów psychologicznych i opanowaniu umiejętności społecznych.

W minionym roku akademickim w programie życia wspólnoty położono nacisk na doskonalenie komunikacji interpersonalnej poprzez nabywanie umiejętności wyrażania swoich myśli i uczuć, umiejętności słuchania drugiej osoby oraz kształcenie inteligencji emocjonalnej.

Wymiar duchowy

Formacja duchowo-religijna, oparta o wskazania *Ratio Formationis* SDB i innych dokumentów Zgromadzenia i Kościoła, powinna być duszą integralnie pojętej formacji. Program rekolekcji, dni skupienia miesięcznego i kwartalnego, konferencje i homilie, praca w kursach, a także udział w przeżyciach religijnych Kościoła i Zgromadzenia, to tylko niektóre elementy tej formacji. Niezastąpionym środkiem formacji w tym aspekcie jest osobiste kierownictwo duchowe realizowane w sakramencie pojednania i podczas rozmów z przełożonym.

W programie życia wspólnoty położyliśmy nacisk na rozwój życia duchowego poprzez doskonalenie praktyki *Lectio divina* zarówno w wymiarze osobistym, jak i wspólnotowym.

Podjęliśmy wysiłek głębszego przeżywania dni skupienia poprzez zmianę formuły ich organizowania i staranny dobór kaznodziejów. Dołożyliśmy starań, aby nabożeństwa liturgiczne były przygotowywane solidnie, gwarantując głębokie duchowe przeżycia.

Silne oddziaływanie w wymiarze duchowym zapewnił udział w rekolekcjach przeżywanych od tego roku w grupach rocznikowych.

Formacja pastoralna

Przygotowanie pastoralne w naszym seminarium realizowane jest poprzez różne formy:

- ćwiczenia i praktyki objęte programem studiów w ramach przedmiotów pastoralnych,
- praktyki wakacyjne przeżywane we wspólnotach lokalnych,
- stałe, bądź okazjonalne zaangażowania pastoralne w ciągu roku.

I. Zaangażowanie okazjonalne:

1. Wystawienie Misterium Męki Pańskiej;
2. Pomoc w organizacji Savionaliów i PIM-u;
3. Pomoc w organizacji Niedziel powołaniowych;
4. Pomoc w organizacji rekolekcji wielkopostnych;
5. Pomoc w organizacji FSM-ów.

II. Zaangażowanie systematyczne:

1. Zaangażowanie w duszpasterstwo młodzieżowe przy kaplicy M.B. Wspomożenia Wiernych;

2. Zaangażowanie w pracę Wolontariatu Misyjnego;
3. Zaangażowanie w Saltromie w prowadzenie świetlicy „Świat dziecka”;
4. Zaangażowanie w inpektorialną animację powołańców.

Formacja we wspólnocie

W programie Życia Wspólnoty, jako szczególnie ważne cele w naszej formacji, wyróżniliśmy troskę o osobistą odpowiedzialność za własne powołanie i jego realizację w perspektywie osobistego rozwoju. W tym aspekcie, szczególnie ważne jest tworzenie takiej przestrzeni życia seminaryjnego, w którym młodzi współbracia znajdują możliwość realizacji swojego osobistego programu życia na bazie odpowiedzialnych wyborów, ale w harmonii z dziedzictwem charyzmatu, w wierności Kościołowi, Zgromadzeniu i wspólnocie, w której żyją.

W świecie naznaczonym tak wielką indywidualizacją życia, której konsekwencją jest osłabianie relacji międzypersonalnych, szczególnie ważne jest nabieranie umiejętności życia we wspólnocie, doświadczanie jej bogactwa i korzystanie ze wspólnoty jako środowiska wspomagającego realizację powołania. Umiejętność budowania głębokich relacji, w oparciu o ewangeliczne wartości szacunku wobec ludzkiej godności i wartości osoby ludzkiej, staje się ważnym wyzwaniem dla współczesnego zakonnika, szczególnie zakonnika wychowawcy.

Ważnym celem formacyjnym jest odnajdywanie własnego miejsca, jako kapłan i zakonnik, w kontekście współczesnego społeczeństwa formowanego poprzez kulturę użyteczności i techniki. Chodzi o przeciwstawienie się postawie bycia biernym konsumentem i kształtowanie w sobie obrazu Boga, Stwórcy dobra, poprzez rozwój osobistych darów i umiejętność ich wykorzystywania w realizacji misji.

6. ZMIANY PERSONALNE

W bieżącym roku akademickim wspólnotę seminaryjną opuścił ks. Krzysztof Golba, powołany do pełnienia funkcji administratora we wspólnocie Salezjanów w Kielcach. Jego funkcję ekonoma wspólnoty i administratora Łosiówki przejął ks. Janusz Kasza. W tym miejscu pragnę ks. Krzysztofowi podziękować za jego pracę w różnych wymiarach życia seminaryjnego.

Pragnę również wyrazić radość z przybycia do naszej wspólnoty ks. Dariusza Kozłowskiego, rektora Seminarium w Łodzi, który objął funkcję wikariusza Dyrektora wspólnoty. Żywimy nadzieję, że satysfakcja z pełnionej służby pomoże pokonać tęsknotę za rodzinnymi stronami. Z naszej wspólnoty odszedł także ks. Tadeusz Jania.

7. BAZA MATERIALNA

Administracją bazy materialnej, przy ścisłej współpracy z ks. Ekonomem Inpektorialnym prowadził ks. Krzysztof Golba, wspierany przez poszczególne wspólnoty.

Do najważniejszych inwestycji minionego roku należy zaliczyć:

- Generalny remont czytelnicy;
- Oddanie do użytku nowego magazynu bibliotecznego;
- Remont i modernizację pokoi gościnnych;
- Odnowienie i nowe wyposażenie pokoi współbraci;
- Modernizację sieci komputerowej;
- Modernizację instalacji wodnej;
- Malowanie pomieszczeń duszpasterstwa.

ZAKOŃCZENIE

Spojrzenie wstecz pozwala zauważyć, że miniony rok akademicki i formacji seminaryjnej był bogaty w różnorodne przeżycia związane z życiem Kościoła Powszechnego i lokalnego, z życiem

Zgromadzenia i naszych Inspektorii. Refleksja nad naszym życiem seminaryjnym, w kontekście tego roku, ukazuje nam dobro, które stało się naszym udziałem, za które winniśmy dziękować Bogu Najwyższemu i ludziom, którzy stawali się narzędziami Bożej łaski. Najpierw dziękujemy tym, którzy bezpośrednio są zaangażowani w działalność naszego Seminarium – przełożonym, formatorom i wszystkim wykładowcom. Dziękujemy również tym, którzy stoją w cieniu procesu formacji, a którzy swoją pracą zapewniają nam warunki do realizacji naszej misji. Na ręce ks. Ekonoma składam podziękowanie całemu personelowi administracyjnemu i wszystkim naszym darczyńcom i przyjaciółom.

Podziękowanie, szczególnie serdeczne, kieruję w stronę tych, którzy dźwigają największe brzemie odpowiedzialności za proces formacji – do Księży Inspektorów i ich najbliższych współpracowników.

Od lat nasze Seminarium współpracowało z Papieską Akademią Teologiczną, a obecnie Uniwersytetem Papieskim Jana Pawła II w Krakowie. Dziękuję wszystkim księżom profesorom związanym ze środowiskiem Uniwersytetu, za to wielkie dobro, które rodzi się dzięki naszej współpracy.

Na zakończenie, wyrażam wdzięczność wszystkim współpracownikom za wysiłek, który przyniósł owoce dające radość i satysfakcję.

Niech Pan Bóg, za wstawiennictwem Maryi Wspomożycielki i Ks. Bosko, błogosławi nam w nowym roku akademickim.

Ks. Wojciech Krawczyk SDB
WSDTS, Kraków